

**DOLNY
ŚLĄSK**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI NIWKI KSIĄŻĘCE (na lata 2026-2032)

Nad Sołecką Strategią Rozwoju Wsi pracowali:

1. Małgorzata Mazur
2. Franciszek Drozd
3. Barbara Mazur
4. Teresa Szczepanik
5. Danuta Misiak
6. Iwona Mondzelewska

Moderatorzy:

1. Edyta Gonera
2. Marta Wiśniewska - Zawierucha

Koordynator gminny: Wiktoria Puchała

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW	3
ANALIZA SWOT	7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI.....	9
WIZJA.....	10
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI	11
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA.....	12
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	12

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		M a ł e	D u ż e	wy ró żni ają ce
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Wieś położona w obszarze chronionego krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotliny Odolanowska” oraz w granicach chronionej zlewni rzeki Baryczy. Teren nizinny, kompleksy leśne, gatunek drzew: sosna, świerk, dąb			x
stan środowiska	Czyste powietrze			x
walory klimatu	Klimat łagodny			x
walory szaty roślinnej	Łąki, lasy- przewaga drzew sosnowych			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Lasy			x
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Mateczniki saren i dzików, jelenie, daniela, zające, lisy, żmije			x
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka „Polska Woda”			x
wody podziemne				
gleby	Bardzo słabe,	x		
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Zabudowa luźna, nieregularna, w większości zagrodowa sytuuje się głównie przy drodze Międzybórz – Kobyla Góra.		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Występują pojedyncze zagrody, położone przy własnych drogach dojazdowych prowadzących do dróg gminnych.		x	
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)				
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Gospodarstwa rolne zabudowane		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Drewniana, stara chałupa z zachowanym, dawnym układem wnętrza i wkładkami z rudy darniowej z XVIII w. Spichlerze, cmentarz		x	
osobliwości kulturowe	Społeczność katolicka		x	
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Przydrożne krzyże.		x	
święta, odpusty, pielgrzymki				

tradycje, obrzędy, gwara	Kolędniczy, stoły wielkanocne, stół dożynkowy		x	
legends, podania i fakty historyczne	„Legends i opowiadki ziemi międzyborskiej” autorstwa Bożeny Hołubki		x	
przekazy literackie	Opowiadka „Ławeczka zakochanych” zamieszczona w książce autorstwa Bożeny Hołubki Pt. „Legends i opowiadki ziemi międzyborskiej”		x	
ważne postacie i przekazy historyczne	Pierwsza wzmianka. W 1609 roku wieś była wymieniona jako posiadłość książąt oleśnickich. Nazwa niemiecka Furstlich-Niefken. Nazwa niemiecka jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy polskiej oraz częściowym tłumaczeniem. Nazwa Niwki Książęce ma niewątpliwie słowiańskie i polskie pochodzenie. Słowo Niwki oznacza obszar uprawianego pola (niwa – pole, ziemia uprawna). W połowie XVIII wieku właścicielem wsi był rotmistrz Karl Friedrich von Teichmann. W 1885 roku wieś miała już nowego, którym był baron Buddenbrock, właściciel majątku w Osach. Dzierżawcą majątku był Richard Hoffmann z Międzybórza, pochowany na cmentarzu w Niwkach Książęcych. W 1905 roku, jako właściciel figuruje Martin Biedermann, a następnie Heinrich von Mankowski. Na krótko przed I wojną światową, w 1909 roku, majątek w Niwkach Książęcych należał do barona von Diergardt. Po I wojnie światowej wieś znalazła się w granicach Polski i majątek został rozpalcerowany.		x	
specyficzne nazwy	Niwki – Niwa, łąka, pole		x	
specyficzne potrawy	Prażuchy, pierogi z grzybami,			
Produkty lokalne i regionalne	Twaróg, mleko, śmietana, masło, runo leśne		x	
dawne zawody				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Na obszarze wsi znajdują się działki pod zabudowę mieszkaniową.		x	
działki rekreacyjno - letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
działki gminne na cele społeczne	1 działka	x		
pustostany mieszkaniowe	1 - ruina	x		
pustostany przemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	2 spichlerze – własność prywatna		X	
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Plac wiejski – działka nr		x	
inne				
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	Plac przy świetlicy wiejskiej		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	świetlica		x	
miejsca uprawiania sportu	siłownia zewnętrzna		x	
miejsca rekreacji	Plac zabaw	x		
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	nieliczne ścieżki rowerowe - nieoznakowane	x		
szkoły				

przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Sieć wodociągowa		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania	Przydomowe oczyszczalne ścieków		x	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Przez wieś przebiega: – droga powiatowa (o niskim standardzie) – drogi gminne o średnim standardzie; – wyremontowane drogi dojazdowe do pól i posesji – oświetlenie przy drodze powiatowej i drogach gminnych		x	
chodniki, parkingi				
przystanki	Trzy przystanki PKS		x	
Dostęp do technologii teleinformatycznych	dostępność do Internetu bardzo słaba (wyłącznie drogą radiową – słaby sygnał)		x	
telefonnia komórkowa	słaby sygnał telefonii komórkowej		x	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Firma „AMI” z siedzibą w Mikstacie – Ferma drobiu w Niwkach Książęcych. 6 miejsc pracy		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	Firma „AMI” Drób i wyroby z drobiu. Truskawki z uprawy ekologicznej		x	
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne (liczba)	5 gospodarstw		x	
uprawy hodowle	hodowla krów mlecznych i mięsnych, uprawa zbóż. uprawa truskawek		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	obornik, słoma, gnojowica.			
zasoby odnawialnych energii	Fotowoltaika – gospodarstwa indywidualne	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fundusz sołecki		x	
środki wypracowywane (np. projekty)	Święto Grzyba Leśnego		x	
Środki rzeczowe				
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	269		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	Sołtys, nauczyciel, właściciele gospodarstw rolnych		x	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych	Elektryk, stolarz	x		

Przedsiębiorcy, sponsorzy	Uprawa truskawek, zakład stolarski, Lasy Państwowe		x	
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne				
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa				
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Imprezy okolicznościowe – lokalne, warsztaty edukacyjne przy współpracy z MGOK w Międzybórz, wydarzenia cykliczne tj. Festyn rodzinny, Mikołajki, Dzień Kobiet, Zaangażowanie w działania Gminne . Cykliczna impreza Święto Grzyba Leśnego”		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	udział w konkursie „Najpiękniejsza wieś dolnośląska 2025” i zajęcie II miejsca za Najlepsze przedsięwzięcie społeczne – Święto Grzyba Leśnego.			x
inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www	Urząd Miasta i Gminy Międzybórz		x	
Inne sposoby promocji	Media społecznościowe Facebook		x	

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. (S) Świetlica wiejska prężnie działająca (wynajem). 2. (T) Cenne walory krajobrazowe i przyrodnicze – otoczenie. 3. (B) Dobrze rozwinięte rolnictwo- występowanie dużych gospodarstw rolnych ile: 5 dużych. 4. (J) Czyste powietrze. 5. (J) Zagospodarowany plac wiejski odwiedzany przez okolicznych mieszkańców naszej gminy. 6. (T) Zabytkowe obiekty – domy, spichlerze z XVIII wieku. 7. (B) Napływ ludzi z dużych aglomeracji miejskich - Wrocław w okresie letnio – jesiennym. 8. (J) Duża liczba dzieci i młodzieży. 9. (B) Zasobne obszary leśne. 10. (B) Atrakcyjne tereny łowieckie chętnie odwiedzane przez Koło Łowieckie z zewnątrz. 11. (B) Chęć założenia Stowarzyszenia „Wsi Niwki Książęce”. 12. (B) Współpraca z kołem łowieckim „Szarak”. 13. (S) Posiadanie działki gminnej. 14. (T) Cykliczne ŚWIĘTO Grzyba Leśnego 15. (J) Umiejętność organizowania imprez plenerowych dla dzieci i dorosłych. 16. (B) Posiadanie środków z Funduszu Sołeckiego 17. (B) Możliwość zarobku na sprzedaży runa leśnego. 18. (J) Mała i aktywna grupa działania. 19. (S) Dostępność atrakcyjnych działek pod zabudowę mieszkaniową. 20. (J) Atrakcyjne położenie szczególnie dla grupy ludzi poszukujących ciszy i aktywnego wypoczynku. 21. (J) Atrakcyjne tereny pod ścieżki rowerowe.	1. (S) Zły stan dróg: powiatowej i gminnych. 2. (S) Brak poczucia bezpieczeństwa w związku z nadmierną prędkością pojazdów na drodze. 3. (J) Brak chodników wzdłuż ruchliwej drogi powiatowej 4. (S) Brak oznakowania dróg gminnych o dopuszczalnej ładowności poruszających się pojazdów 5. (S) Bardzo słaby zasięg internetowy i tel. komórkowej. 6. (S) Niedrożność rowów melioracyjnych. 7. (S) Nie uporządkowana droga ściekowa. 8. (T) Brak tzw. witaczy na początku i końcu wsi. 9. (J) Nie uregulowana rzeka. 10. (J) Nie wystarczające umiejętności w pozyskiwaniu środków z zewnątrz 11. (B) Niewykorzystane szanse rozwoju agroturystyki. 12. (S) Słabe oświetlenie uliczne. 13. (J) Nie wystarczająca ilość połączeń autobusowych. 14. (J) Słaby dostęp do usług medycznych. 15. (J) Brak ścieżek rowerowych. 16. (S) Brak boiska sportowego. 17. (T) Brak efektywnych przedsięwzięć promujących walory naszej wsi. 18. (T) Brak Koła Gospodyń Wiejskich. 19. (B) Emigracja młodych ludzi za granicę. 20. (J) Mała aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. 21. (B) Mała ilość miejsc pracy w miejscowości. 22. (S) Brak środków na zagospodarowanie działki gminnej 23. (J) Słabe zaangażowanie mieszkańców (zwłaszcza młodych mieszkańców) w działania na rzecz wsi. 24. (T) Zanikanie kultywowania tradycji. 25. (J) Istnienie dzikich wysypisk śmieci.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. (B) Udział w programie „Odnowy wsi” 2. (B) Działalność LGD „Dobra Widawa” na terenie gminy. 3. (J) Udział w programach unijnych związanych z rozwojem i modernizacją terenów wiejskich. 4. (B) Dbanie o przychylność burmistrza do planów związanych z rozwojem wsi. 5. (B) Współpraca z organizacjami pozarządowymi z poza miejscowości. 6. (B) Sponsorzy z poza sołectwa, którzy włączają się w sponsorowanie imprez lokalnych (Spółdzielnia Mleczarska w Międzyborzu, Nadleśnictwa: Syców, Antonin, Oleśnica Śląska. 7. (S) Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Międzybórz. 8. (S) Poprawa dostępu do Internetu i sieci komórkowej. 9. (S) Dobre połączenie drogowe z dużą aglomeracją miejską - Wrocław. 10. (J) Ścisła współpraca z sąsiednią miejscowością – Niwki Kraszowskie. 11. (J) Wytyczenie nowych i oznakowanie już istniejących ścieżek rowerowych. 12. (J) Rozwój turystyki rowerowej. 13. (B) Wzrost zainteresowania ludzi z miast rekreacją i aktywnym wypoczynkiem. 14. (S) Rozwój agroturystyki. 15. (J) Napływ ludzi z dużych aglomeracji miejskich w okresie letnim i jesiennym. 16. (J) Sąsiedztwo miejscowości wypoczynkowej Kobyła Góra. 17. (J) Współpraca z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury w Międzyborzu. 18. (T) Zaangażowanie nowych mieszkańców (weekendowych) w życie wsi. 19. (J) Moda na aktywne spędzanie wolnego czasu – rozwój turystyki i agroturystyki. 20. (B) Dostępność funduszu Sołeckiego. 21. (S) Rozwój budownictwa mieszkaniowego – napływ nowych mieszkańców. 22. (J) Współpraca z nadleśnictwami: Antonin, Syców i Oleśnica Śląska 23. (J) Współpraca z sołectwami w Gminie Międzybórz. 24. (J) Dobra współpraca z władzami gminy Międzybórz i proboszczem parafii Chojnik.	1. (B) Brak potencjalnych inwestorów. 2. (J) Niszczenie infrastruktury drogowej pojazdami wysokotonażowymi. 3. (S) Zagrożenie powodzią (rzeka i stawy Rybińskie). 4. (J) Zagrożenia bezpieczeństwa ze strony przejeżdżających przez wieś pojazdów. 5. (J) Utrudniony dostęp do usług medycznych. 6. Migracja młodych ludzi poza granice kraju. 7. (T) Niska świadomość własnych zasobów i walorów naszej wsi. 8. (T) Zanikanie tradycji. 9. (J) Słaba promocja wsi. 10. (B) Brak wiary w możliwość zmiany na lepsze. 11. (J) Porzucanie zwierząt (psów, kotów)) przez ludzi z zewnątrz. 12. (B) Zwierzęta leśne niszczące uprawy.

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (-)-

3	1
4	2

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie nie wspiera rozwoju wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów wspierających rozwój tożsamości i wartości życia wiejskiego.

Standard życia (warunki materialne) (-) +

3	4
9	1

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów wzmacniających rozwój standardu życia mieszkańców

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-) +

7	11
9	5

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów wspierających rozwój jakości życia mieszkańców.

Byt (warunki ekonomiczne) (+)+

8	7
3	4

Wnioski: Obszar silny, otoczenie wspiera rozwój wsi w tym obszarze

Zalecenia: Realizacja projektów utrzymujących wysoki poziom warunków ekonomicznych na terenie miejscowości.

WIZJA

Wizja hasłowa:

Niwki Książęce to spokojna, gościnna wieś położona w Kotlinie Milickiej, żyjąca w harmonii z naturą, integrująca mieszkańców i gości poprzez aktywność społeczną i kulturalną, wyróżniająca się w regionie Świętem Grzyba Leśnego oraz pielęgnowaniem tradycji i aktywnego wypoczynku.

Niwki Książęce to nowoczesna, a zarazem spokojna wieś położona w Kotlinie Milickiej, oferująca wysoki standard życia, zadbaną infrastrukturę społeczną i bezpieczną przestrzeń do codziennego funkcjonowania mieszkańców. To miejsce o silnej tożsamości i głębokim poszanowaniu wartości życia wiejskiego, opartych na wspólnocie, życzliwości, tradycji i międzypokoleniowej integracji. Wizytówką miejscowości jest Święto Grzyba Leśnego, które integruje społeczność, promuje lokalne dziedzictwo, przyciąga turystów oraz partnerów zewnętrznych. Wieś rozwija się dynamicznie dzięki zaangażowaniu mieszkańców, Koła Gospodyń Wiejskich oraz organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych, tworząc atrakcyjne miejsce do życia i wypoczynku.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na rok 2026

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkta cja	Hierarchia
			Organizacyjne	Finansowe		
Co nas najbardziej zintegruje?	Integracja mieszkańców Większa ilość spotkań dla mieszkańców	Święto Grzyba Leśnego. wrzesień/październik 2026	Tak	Nie	1,2,3,1, 1,2 (11)	I
Na czy nam najbardziej zależy?	Na poprawie aktywności mieszkańców Wyeksponowanie Tablic informacyjnych dotyczących zabytków.	Ustawienie tablic informacyjnych dotyczących ciekawych miejsc, zabytków. 2026	Tak	Nie	2,1,2,2, 2,3 (12)	II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zaśmiecanie placu zabaw, cmentarza, poboczy przy drogach	Wspólne sprzątanie miejscowości marzec/ kwiecień 2026	Tak	Tak	4,3,1,3, 4,5 (20)	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Wspólne prace na rzecz wsi	Uporządkowanie parkingu przy Sali wiejskiej; Zakup traktorka do koszenia trawy kwiecień/ październik 2026	Tak	Tak	3,5,4,4, 3,4 (23)	IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Poprawa estetyki wsi. Zorganizowanie wydarzeń dla dzieci.	Poprawa estetyki nieczynnego cmentarza ewangelickiego Cykl zabaw i wydarzeń dedykowanych dla dzieci i dorosłych.	Tak	Nie	5,4,5,5, 5,4 (28)	V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2026-2032

Wizja: Niwki Książęce to spokojna, gościnna wieś położona w Kotlinie Milickiej, żyjąca w harmonii z naturą, integrująca mieszkańców i gości poprzez aktywność społeczną i kulturalną, wyróżniająca się w regionie Świętem Grzyba Leśnego oraz pielęgnowaniem tradycji i aktywnego wypoczynku.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Ochrona zabytków 2. Zachowanie krajobrazu przyrodniczego. 3. Rozwijanie tożsamości i wspólnoty wśród mieszkańców.	1.1 Renowacja spichlerzy	20026-2032	Środki zewnętrzne Fundusz sołecki
	1.2 Uporządkowanie cmentarza ewangelickiego	2026-2032	
	2.1 Stworzenie ścieżek edukacyjnych promujących walory przyrodnicze wsi	2026-20032	
	3.1 Zrobienie „ławeczki zakochanych” – spisanie legendy	2026-2032	
	3.2 Warsztaty gotowania zupy grzybowej	2026-2032	
	3.3 Organizacja Święta Grzyba Leśnego	2026-2032	
	3.4 Organizacja warsztatów kultywujących tradycje i obyczaje wsi np: plectenie wieńca, tworzenie palm wielkanocnych.	2026-2032	
4. Budowanie/ rozwijanie relacji sąsiedzkich pomiędzy sołectwami	4.1 „Powłóczmy się po Gminie” - rozwijanie relacji sąsiedzkich pomiędzy sołectwami	2026-2032	
B. STANDARD ŻYCIA			
1. Poprawa infrastruktury technicznej.	1.1 Remont drogi powiatowej	2026-2032	Środki zewnętrzne
	1.2 Remont dróg gminnych	2026-2032	
	1.3 Budowa chodników wzdłuż drogi powiatowej	2026-2032	
	1.4 Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	2026-2032	
	1.5 Poprawa stanu rowów melioracyjnych.	2026-2032	
	1.6 Uporządkowanie drogi ściekowej	2026-2032	
	1.7 Uregulowanie rzeki	2026-2032	
	1.8 Utrzymanie i modernizacja oświetlenia.	2026-2032	
	1.9 Zakup i montaż urządzeń na infrastrukturze publicznej wykorzystujących energię odnawialną	2026-2032	
2. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	2.1 Zagospodarowanie placu gminnego	2026-2032	
	2.2 Likwidacja dzikich wysypisk	2026-2032	
	2.3 Budowa boiska	2026-2032	

3. Ułatwienie dostępu do Internetu.	2.4 Budowa skateparku	2026-2032		
	2.5 Doposażenie świetlicy	2026-2032		
	2.6 Doposażenie placu zabaw	2026-2032		
	2.7 Odnowienie wiaty	2026-2032		
	3.1 Budowa światłowodu	2026-2032		
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
1. Podniesienie integracji wśród mieszkańców.	1.1 Organizowanie imprez integracyjnych – np. Dzień dziecka, Festyn rodzinny, zabaw tanecznych dla dzieci i dorosłych	2026-2032	Środki zewnętrzne Fundusz sołecki	
2. Zwiększenie ruchu turystycznego.	1.2 Organizacja warsztatów tematycznych np.: kulinarnych, rękodzieła artystycznego, promujących zdrowy tryb życia	2026-2032		
	6.1 Budowa ścieżek rowerowych	2026-2032		
3. Zwiększenie poziomu współdziałania i współuczestnictwa w życiu wsi.	3.1 Organizacja spotkań okolicznościowych.	2026-2032		
	3.2 Założenie Koła Gospodyń Wiejskich.	2026-2028		
4. Poprawa bezpieczeństwa na wsi.	4.1 Budowa spowalniaczy prędkości – chopki kontrola prędkości, pasy – przejścia przez ulicę przy przystankach autobusowych.	2026-2027		
D. BYT				
1. Pozyskiwanie nowych mieszkańców.	1.1 Zwiększenie ilości działek pod zabudowę.	2026-2027	Środki zewnętrzne Fundusz sołecki	
	2. Promowanie walorów i atrakcji wsi.	2.1 Wydanie biuletynu informacyjnego.		2027-2032
		2.2 Wydanie materiałów promujących walory wsi np.: kalendarzy, pocztówek.		2026-2032
		2.3 Udział w wydarzeniach promujących walory wsi.		2026-2032
	3. Wspieranie przedsiębiorczych postaw wśród mieszkańców.	2.4 Organizacja wydarzeń promujących Program Odnowy Wsi		2026-2032
2.5 Zakup i postawienie witaczy, tablic informacyjnych.		2026-2032		
3.1 Tworzenie gospodarstw agroturystycznych.		2026-2032		
3.2 Szkolenia dotyczące pozyskiwania środków na rozwój działalności gospodarczej.		2026-2032		

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

1. Spichlerze

2. Cmentarz ewangelicki

3. Chałupa z XVIII w.

4. Przydrożny krzyż

5. Świetlica wiejska

6. Plac zabaw.

